

Fagdag

“Unge uten fotfeste i en urolig verden”

Unge, radikalisering og veien inn i kriminelle nettverk

Fagdag i forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse 2026,
Årets tema er – Tillit er beredskap. #hverhandlingteller

Bilde: chatgpt

**Auditorium Knut Hamsun, A1
Nord universitet, Bodø
Torsdag 24. september 2026**

Et samarbeid mellom

**Nordlandssykehuset, Nord universitetet,
Den norske kirke ved Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Batteriet Nord-Norge,
Studentinord og Voksne for barn-Salten lokallag**

Program for fagdagen:

08.00-08.30	Registrering
08.30-08.40	Åpning v/ Tanja Ellingsen, FSV/Voksne for barn Salten
08.40-09.00	Musikalsk innslag
09.00-10.00	«Ungdom og radikaliserings: hva vet vi og hvordan forebygge?» • Cathrine Thorleifsson, førsteamanuensis, UiO, tidligere leder ekstremismekommisjonen.
10.00-10.15	Pause
10.15-11.15	«De kriminelle nettverkens rekruttering av barn og unge» • Malin Stensønes, forfatter Aschehoug
11:15-12:15	Lunsj
12:15-12.45	«Utfordringsbildet i Nordland», Alexander Vandbakk, PST Nordland
12:45-13:15	«Hvordan jobbes det med forebygging i Nord-Norge?» • Anders Lundesgaard, psykologspesialist RVTS Nord
13:15-13:30	Pause
13:30-14:15	«Min tid som ungdomskriminell» • Jasmin Agovic-Nordaas
14:15-15:00	Panel: «Hva gjør vi?» • Anders Lundesgaard, RVTS • Alexander Vandbakk, PST • Utekontakten • Henrik Brørs, politikontakt • Jasmin Agovic-Nordaas
	Inklusive spørsmål fra salen
15:00	Takk for i dag og velkommen til neste år

Lunsj kan kjøpes i en av universitetets kantiner

Kontaktpersoner:

Øystein Henriksen 75 51 73 22
Brita Bye 90 72 49 27
Tanja Ellingsen 47 65 01 85
Charlotta Langejan 75 51 73 24

Greta Ingrid Hovde 95 27 36 55
Maja Leonora Valhøy 97 06 81 03
Anne-Katrine Berglund 48 88 20 43

Malin Stensønes

er en norsk sakprosaforfatter, organisasjonsleder og tidligere politiker (KrF), med lang erfaring fra sentrale organisasjoner, bl.a. som generalsekretær i Norske Kvinners Sanitetsforening. Hun har tidligere også arbeidet i Norges Rederiforbund, Osloregionens Europakontor og NORAD. Som forfatter er hun særlig kjent for sine dokumentariske bøker om norsk beredskap, forsvar og politiarbeid. Hun debuterte i 2012 og har siden skrevet flere kritikerroste bøker som gir et unikt innblikk i lukkede miljøer, deriblant boken «Skyggejakt» som kom ut i 2021 hvor hun gjennom tre år har fulgt politiets jakt på kriminelle nettverk. Ifølge forfatteren er organisert kriminalitet vår største trussel mot demokratiet, og nettverkene rekrutterer helt ned i 7-12 års alderen.

Chathrine Moe Thorleifsson

er førsteamanuensis i sosialantropologi ved Universitetet i Oslo og har doktorgrad fra London School of Economics and Political Science (2012). Hun har over 20 års erfaring med forskning på ytre høyre mobilisering, nasjonalisme, tilhørighet og politisk vold, basert på langvarig feltarbeid i Europa, Midtøsten og nettsamfunn.

Fra 2022 til 2024 ledet hun den regjeringsutnevnte Ekstremismekommisjonen, som arbeidet for å styrke forebygging av radikaliserings og ekstremisme. Cathrine har vært forsker ved Senter for ekstremismeforskning og ledet det EU-finansierte prosjektet DRIVE-Resisting radicalization through social inclusion, som undersøkte drivere for høyreekstrem og islamistisk radikaliserings i Nordvest-Europa. Hun har også forsket på produksjon av antisemittiske og anti-muslimske fiendebilder, samt jødisk identitet og mangfold. Thorleifsson har omfattende erfaring med foredrag og formidling både nasjonalt og internasjonalt, bidrar jevnlig med ekspertanalyser i media og har mottatt UiOs Formidlingspris (2023) og Forskningsrådets formidlingspris (2024).

Jasmin Agovic-Nordaas

Om Verdensdagen for psykisk helse 2026

Tillit er beredskap. #hverhandlingteller

Årets kampanje inviterer til en felles innsats for å styrke tilliten mellom oss. I møte med uro, frykt og splittelse er tillit en av de sterkeste motkreftene vi har.

Tilliten vår er på prøve

Mye oppleves mer urolig enn før. Det er mer støy, hardere fronter og færre enkle svar.

Uro og usikkerhet kan gjøre oss mer skeptiske – til hverandre og til det som før kjentes trygt. Når vi opplever at tillit blir misbrukt, setter det spor. Det er menneskelig å bli mer på vakt.

Men vi vet at når mistillit får feste, taper alle.

Vi får mindre overskudd til å møte hverandre med velvilje. Det blir lettere å mistenkeliggjøre enn å forstå. Viktige samtaler flyttes bak lukkede dører, og fellesskapet svekkes.

I møte med uro, frykt og splittelse er tillit en av de sterkeste motkreftene vi har.

Vi trenger å kunne stole på hverandre

Én av tre stoler ikke på at vi som samfunn er mentalt rustet til å håndtere en krise (Opinion 2025).

Det er verdt å lytte til.

For å fungere som mennesker trenger vi å kunne stole på at de rundt oss vil oss vel.

Da senker vi skuldrene.

Vi tør å være åpne.

Vi klarer å be om hjelp, og gi hjelp.

Men vi tør også noe annet.

Vi tør å si imot.

Stille spørsmål.

Være uenige.

Være annerledes.

Når vi har tillit til hverandre, tåler vi forskjeller. Da blir ikke uenighet en trussel, men en del av et godt fellesskap.

Tillit formes i omgivelsene våre

Det handler om hvordan vi blir møtt i skolen, på jobb, i kommentarfeltet og i nærmiljøet.

Om det er rom for å si ifra og si imot og om vi kan stole på at det som blir fortalt oss er sant og redelig. Når vi opplever å bli tatt på alvor og møtt med respekt, blir det lettere å møte andre på samme måte.

Norge er et av landene i verden med [høyest tillit](#), både til myndighetene og til hverandre.

Nå er den under press.

[Innbyggerundersøkelsen fra 2026](#) viser at andelen som mener at folk flest er til å stole på har gått nedover de siste fem årene. Unge under 24 år har lavere tillit til andre enn resten av befolkningen.

Det er en påminnelse om at tillit ikke er en selvfølge, og et felles ansvar.

I år ber om vi en ekstra innsats

Å være noen andre kan stole på. Ikke bare i ord, men i handling.

Det handler om å være konsekvent.

Møte uenighet med nysgjerrighet.

Være åpen om beslutninger.

Holde ord.

Innrømme feil.

Når vi sier "jeg vet ikke" i stedet for å late som.

Når vi ikke lar nedsettende kommentarer passere i stillhet.

Når vi står ved det vi har sagt.

Tillit er summen av det vi gjør hver dag.

På jobb.

I klasserommet.

I nærmiljøet.

I offentligheten.

Tillit er beredskap. Og hver handling teller.

**VERDENS DAGEN
FOR PSYKISK HELSE**

Hvorfor vi har valgt temaet «Unge uten fotfeste i en urolig verden: unge, radikaliserings og veier inn i kriminelle nettverk» under fagdagen:

I Politiets sikkerhetstjenestes nasjonale trusselvurdering for 2026, beskrives en bekymringsfull utvikling der stadig flere barn og unge radikaliseres, særlig gjennom digitale plattformer. PST peker på hvordan ekstremistiske miljøer i økende grad retter seg mot yngre målgrupper, og hvordan ekstremisme, konspirasjonstenkning og normalisering av vold ofte glir over i – eller kombineres med – kriminalitet. Trusselbildet er fragmentert, digitalt og vanskeligere å oppdage enn tidligere.

Radialisering – enten den leder til ekstremisme eller kriminalitet – er som regel en gradvis prosess. Den utvikler seg over tid, gjennom erfaringer med utenforskap, manglende mestring og institusjoner som oppleves som lite relevante eller urettferdige. Når unge mister troen på at skole, myndigheter og voksne faktisk representerer dem, svekkes også lojaliteten til samfunnets normer. I dette rommet får både ekstremistiske miljøer og kriminelle nettverk fotfeste. Begge tilbyr tydelige forklaringer på hvorfor livet oppleves urettferdig, og peker ut skyldige motparter – «systemet», staten, eliten eller majoritetssamfunnet. De tilbyr også noe mange unge savner: identitet, anerkjennelse, mening og fellesskap. Radikalisering handler derfor ikke bare om hva man tror på, men om et behov for å bli hørt og sett, og om et grunnleggende tillitsbrudd mellom unge og samfunnet rundt dem.

Digitale plattformer forsterker utviklingen. Ekstreme budskap og kriminalitet presenteres ofte side om side på nettet, i forenklede framstillinger der vold og grenseoverskridende handlinger normaliseres og glorifiseres. Grensen mellom ideologisk motivert handling og instrumentell kriminalitet viskes ut, og unge kan bevege seg mellom miljøer der ekstremistiske holdninger, konspirasjonstenkning og kriminalitet eksisterer parallelt, forent i et «oss mot dem»-perspektiv og en opplevelse av at samfunnets spilleregler ikke gjelder dem. Når unge utfører vold eller kriminalitet på oppdrag for anonyme aktører («Violence as a service»), ser vi en tydelig moralsk forskyvning.

Mangel på tillit er her en sentral risikofaktor. Ungdom som over tid har erfart ustabil voksenkontakt, svake skoleløp og lite sammenhengende hjelp, utvikler ofte lav forventning om at samfunnet vil dem vel. Når tilliten forsvinner, mister også forebyggende budskap sin kraft.

Skal vi lykkes med å forebygge både ekstremisme og kriminalitet blant unge, må tillit forstås som et grunnleggende sikkerhetsspørsmål. Kontrollerende tiltak og straff er nødvendige, men utilstrekkelige alene. Det avgjørende er om unge opplever samfunnet som rettferdig, forutsigbart og verdt å være lojale mot.

Radikalisering – avhengig av form – blomstrer der tilliten bryter sammen. Å gjenoppbygge og opprettholde tilliten er derfor en forutsetning for et trygt samfunn. Tillit er beredskap. #hverhandlingteller

påmelding

Påmeldingsfrist: 15. september kl. 12.00

Elektronisk påmelding: <https://kunnskap.nlsh.no>
Deltakelse fysisk eller digitalt.

Problemer med påmeldingen, ring Odd på tlf. 7550 1100

Ingen kursavgift

